

*** حمز ده کين بهرزيان وه کو که ساپه نيکی روښنبرو ناسرو قسه مان بۆکهن به تايه تي ئيوه له سهرده ميکدا زيان کي نه ده کرا له ده ره وهی هاو کيشه سياسي يه کان بن. بۆيه مسادامک جه نبتان له ره و تيکی شيوه سياسيدا زيان حهز نه کين بزايين ئو ههولدانانه ئيوه تا چه ند چينه کړئ سه بارت به خسته رووی مه سه لهی کورد له به غدا، وه ئاي هوهی ديا لۆگ چيه؟**

- پرسياره کهت ده ربارهی ههولئ منه له به غدا بۆ يه ده بيهت باسی شتي تر نه کهم، چونکه پرسياره که پيشينه ی لهو شيوه ههولئ منی سريره تهره، ئه وهی بهيرم بيهت پاش بووم به ناييب ئه وسا سالی ۱۹۵۲ بوو. ئه وکات حاکم بووم له سلیمانی مامۆستا جه لال (جه لال تاله بانئ) ئه وکاته ته له بهی پينجی ئاسادهی بوو. حکومت دهيوست هه لئ زاردن کاته وه چونکه ههرا دروست بوو ئه وه هه لئ زاردنه له کۆيه ده بوو، مام جه لال هات بۆی روون کردينه وه چونکه له راستیدا من ناگام له هيچ نه بوو ههتا له دوايان ناردم، من و ئيبراهيم ئه جمه وه برای ته ها عيدين که ناوه کی له سهر زارمه وه فساتی کرد. جه لال تاله بانئ له مالتی برا کهی ته ها عيدين کۆيوينه وه داوی منيان کرد که بجمه لايان، من حاکم بووم وه زيفه کهم حکومتی بوو واته سياسي نه بووم به لئ ئينتمام هه بوو بۆ پارتي به لأم سيقه تي ره سيم نه بوو له کاری سياسي. بۆ منيک که له کۆيه م وه ده سه لأم له کۆيهی مه لای گه وره يه که ها تمه نيتره باسی ئه وه کرا که له کۆيه هه لئ زاردن نه کړئ وه هه موو له لئ زانی هه لئ زاردن به ده ست پارتيه وه يه. جه لال تاله بانئ پيی گوتين فرسه تيکی گه وره يه خه لکی فير بکه مين چونکه زۆرينه ی ده نگ له ده ستی خۆماندا يه. حکومت پييلکه يه کی نييه له سه ری رابو ه ستيت وه حکومتيک که شه رعيه تي هه بيهت، ئينجا که (جه لال تاله بانئ) هاته نيتره منيان داوا کرد وه چوار که سه کۆيوينه وه برياردرا هه لئ زاردن بکړئ به شيوه يه کی خه ست و خۆل وه حيزب تييدا خه ريک بيهت. مايه وه کي پالتروا بيهت بۆ ناييب، ئه من له دلدا نه بوو چونکه من له سلیمانی ئيسرا حه تم کردبوو، کيشه وه مه سه له ی ناو کۆيه م له کۆله وه ببوو، بۆ من که مالتیکم له کۆيه وه پييه کم له سلیمانی بشم به ناييب له به غدا ده يکرده سي مه سره ف ئه وه ش گرفت بوو. نه وائيش روويان له من کرد منيش ئه وه کيشه يه م بۆ روون کردنه وه، به هه ر حال سه رتان نه يه شينم به هه موو شيوه يه که ناچار يان کردم به لأم من پيتم گوتن تا پيم نه ئين خۆ نه پالا وتن خيانه ته ئه من توخنی تم کاره نا که وم. هه رسنيکيان به منيان گوت

له چاوپيکه و تيکی (هاولانی دا)

مه سعود محمهد :

پيش ئه وهی مه سه له ی کورد بکه ويته چوار چيوه ی ده ولته ی عيراق ده بی کورده که له گه ل يه کتر ريک بيهت

*** (مه سعود محمهد) ديارو دره وشاوهی ناو روښنبروی و نه ده ياتی کورديه وه، به رديژايی**

نيوهی دووه می سه ده ی بيسته م روئيکی کارای هه بوه له سه ر ته واوی ناسته جيا جياکانی کۆمه لگی کوردی، هه ر له بواوی سياسيه وه تا مه سه له فيکری و روښنبريه کان. به لأم له گه ل ئه وه شدا ئه وه نه وه روښنبره ی هاوته مه نی مامۆستابووه خه م ساردو که مه تر خه م بووه له خويندنه وه ی به ره هه م نووسينه کان دا. روژنامه ی (هاولانی) له ژماره ی (يه که می) دا به پيوستنی زانی دانيشتنيک له گه ل ئه م که ساپه تيه گه وره يه ی که له که ماندا بکاتو، راوسه رنجه کانئ له سه ر ره وشي ئه مروی کوردستان بخاته روو.

مامۆستا هه موو قسه يه که ناكريت من هه ندیک شتم بيست که ده بوو له ميژوودا رووی نه دايه. بيگومان کار هه يو کاردانه وه ش هه يه، کارتيک له چيگه يسه که ده کريست له لايه سه کی دی کاردانه وه يه کی هه يه، خوا ده زانينت به چه ند ده وه ستيه تته وه واته ناتوانين پيشيني نه غامه که ی بکه ی. ئه مه دامه کردن نيه، دونيا که نارها نيه، نيستان نيوانی هه وليترو سلیمانی هه نووکه هيچ لايه کيان به هيچ لايه کيان ناويرن. ناتوانين

مه سعود محمهد له ساتی ديما نه که يدا، نوئييل ناشتی

*** که واته داوی يه کگرتن ده که ی؟**

- ئه که ره يه که نه کړئ هيچ نا کړئ. کورد سيپه ری به کيتی هاواری نيه.

*** مامۆستا ده ته وئ بليی سه ر کردايه تی کورد خاوه نی گوتاری ناسيوناليسي ني؟**

- مامۆستا يارمه تيم به ره مومو (خوا نه خواسته من نالييم مام جه لال نيهت خراپه) به لأم روداوی سه سال پيش ئه وه دلييم. ره نگه پياړتيکی وه کو مام جه لال به هه موو جدييه تی خۆيه وه واتئ بگات ئه وی ئه وه له سه ری دهروات تا که ريگه يه که کورد ده گه يه نيته نيازنيک. ره نگه مه سعود به زرا نی، بارزاني تي به لاهه شتيکی گرنگ بيهت، چونکه ئه من ده زاتم (مه سعود به زرا نی) زۆر خزه مته به ری بادينانی کردوه، برۆ ته ماشای ده وک بکه ده وک چراخانه وه له هه وليز کاربا نيه. که قسه ش ده که م ده بيهت ئه وه ش بزايين هه رسنيکمان نيتمه سه ير که رين. قسه ی نيتمه گويزنيک له ق نا کات. ئه وانه ی که ده ست رۆشتوون له سياسه ت خاوه ن پريان.

*** پيت وايه ئو کۆسپانه چين له به رده م پروتسه ی ئاشتی هه ردوو هيژه سياسيه کورديه که دايه؟**

- تۆ خۆت ده زانی.

*** وايه به لأم ئيمه پرسياره که له جه نابت ده که ين و ده مانه وئ تۆ وه لأم بده بته وه.**

ئيمه مانی خومان له ده ستی خوماندا نييه، ئه و جا به رزنوړين شتيکه گه له ک گه له ک له ئيمه زياده. قوربان ئيمه هه تا

بفه رمووی ليقه و ماوين؟

- کورد ميلله تيکی سه ره تايه کورد پالشتي نيه، کورد چه ندين تيره و تاقمی هه يه، چه ند جۆره پلانی هه يه بۆ ئه وهی سه بی روژ به ده ستی تۆ دوو بزنان بدزئ. خولا سه وه زعی له ناستيکدا يه پياو ده هينيته کريان. مامۆستا له بريت نه چئ تۆ هه موو دونيا درۆمته و تۆ له هه موو لايه که وه ده ره دراوی، ئه و جا چه ند جاران شهريان له نيواندا هه لگيرسا وه، ئه مه ش ره وای نيه (خوا نه خواسته نالييم ئه مان به خيانه ت گروويانه) به لأم وه زعی زيده دوا که وتووی کورد، ئه و پاله په ستويانه ی لي ره وه وئ له ده ورو به رچاو خه لکی پال پيروه ده نی پيچه وانه ی ئزاده ی خۆی، واته به ره و شتيک ده چي ت ته تنها ئه و ريگه شک ده بات که پييدا ده روا. شه قاميکی چه ند سا يدی نيه له سه ری بروا، يان ده ببت دا بيشن، هيچ نه کات ياخو د ئه وه هينده قسه انه بگات که له کولانه ی دوو به ره کی و سي به ره کی و فرده دنگی و بۆ جوونی ياخو د فره فلسفه ی به ريت. هه يه به ره و چه پ وه يه به ره و راست دهروات.

له هه بوونی نا کۆيه ناو خۆيه کان ئاي سا نيستان له نيوانی ئه گه ری پشت به ستني کورده به هيژه ده ره که کان بۆ مه سه له کی ياخو د پشت به ستن به چاره سه ری ناو خۆی له چوار چيوه ده ولته ی عيراقدا چ ناسويک هه به؟ ديساره له م نيوه نده دا هه لويستي کورده له هه لگشان و دا کشاندا بووه، هه رکا تيک هه ستی به پشت تيگر دنی عيراق کردوه و زياتر به ئاراسته ی ده ره وه رو ئه وه، به پيچه وانه شه وه. به ری تۆ له م نيوه نده دا کورده ئه گه ر چاره ی هه ين هه ر له ريگه ی که نالی عيراقيه وه به؟

- که نالی به غدا به شيوه يه کی کۆتايی چيگه ی نو ميند نييه، به هيچ جزيک "سه دام حسين" هيجی قبول نييه.

*** ئه ی داوی سه دام ئاي هه ر که نالی به غدا ده چاره يه؟**

- چاري سه دام له ئارادايه نيستان شه مريکا ده ستی له سه دام شل نه کردوه، ئه و که رکوکی به نه وته وه دا به سه دام نيستان به خودا وازی لی ناهيت.

*** تۆ پيت وايه کيشه ی هه ردوو هيژه سياسيه کورديه که پيوستی به چاره سه ری سا يکۆلوجی هه يه، که لوو ره وه ی که به کيتی سي وايه خۆی فرشته به و پارتي شه يتان وه به پيچه وانه شه وه. واتا هه ردوو لا تووشی به دينی بوون به رامه ر به به ک. پيت وايه که ئه مه پيوستی به چاره سه ری سا يکۆلوجی هه ييت؟**

- قوربان وه زعی قانيم وا ده هينيته پيش چاری مروقی خاوه ن نو ميده که ئه گه ر وه زع وه ها ده وام بگات و خۆی تيرو ته سل بگات دواتر زال ده بيهت به سه ر دونيا دا. هه نو که لايه نه کورديه کان يه که دار تيده فکرتين، ناخۆ چۆناو چۆنی بگه نه ئه وی دی و قه پالی لي بگرن، که کار گه يشته ئه و را ده يه، ئيتر چاوه ريی ئه وه مه به ئه وه ته رزه

کورده که بوخوی خاوه نی فشار نييه، ته نها بواوی خۆ پاريزی بۆ

ماوه ته وه، ده بيهت چيتر ته ماشای ئه وه نه کات ئه و يتر دوو

"گا"ی له و زياتر هه يه.

مروقه بتوانيت خزه مت به کوردا يه تی ره سه ن بگات، گوايه ئه و ته رزه مرو قانه ده توانن خزه مت به جوتيار تيکی عه با به يلی بکه ن؟ وه لا کيسکه که ی ليده ستينن. مساداميتک ئه وه له دلی دايه لايه که ی دی برمي نييت. هه ر بۆيه گه ر نه يه نه سه ر باوړ هينان به حقه يقه ته ی کوردا يه تی و ئه وه نه هيننه پيش چاری خۆيان که کورد له قۆناغيکی يه کجار خه تر دايه مه ععنا ی وايه به سه هوو چوون، من نالييم خوا نه خواسته تم لايه نانه خائينن، به لأم ده بوو به عه قايکی مام ناوه دنی هه لسو که رتيان بکر دايه، لانی کم شهريان له گه ل يه که نه کردايه.

*** مامۆستا مه به ست له کوردا يه تی راسته يقينه چی يه؟**

- مه به ستم له وه يه، بۆ نمونه ئيسلامه تی راسته يقينه قورتانه. ئه وه شی له گه ل قوربان نيه موسلمانئ راسته يقينه نييه. کورده که ش که هات به ته نويل کردن دزی فلانو فيساری خۆی و بۆ به رزه وندی تايه سه تی خۆی نيشی کرد، واته مساداميتک بۆ به رزه وندی کوردا يه تبه کی به رفراوانی خاوين کاری نه کرد، که واته له گه ل کوردا يه تی راسته يقينه نييه. هه رچه نده من زۆر ناگام له ورده کار يه کانی نيوانيان نييه به حساب بريار و ابوو ئه و نه ونده پاره بۆ تم لا بنيري و نه ينارد وه نديکی ليک تم کرد وه وو. هتد، به لای من وه گرنگ نييه ته من کار يايه ک نيم تاقه تی سه ير کردنی شه رپيشلام هه بيهت. من ته ماشای مه سه له ی کوردا يه تی ده که م له و کۆشه يه وه ی که کوردا يه تی زه وه له به رزه وندی کورده. به لأم ديسان وه من ده سه لأم نييه هه رچه نده ئه و دوو براده ره پزيم ده گرون که ده چه م لايان له به رم هه لده ستان، بۆ که سی خۆ شم گل سه يم نييه، به لأم

کوردا يه تی وه فيکر شتيکی تره. باوړ بکه ن ئالۆزی دوو به ره کی و سي به ره کی و دوا که وتووی کورد قولايه کی يه کجار ترا زيدي هه يه.

*** مامۆستا ئه گه ری سه ر له نوئ په لاماردانی هه ردوو لايه نه که له ئارادا ماوه؟**

- هه موو شتيک ئه گه ری هه يه.

*** به چی دل خۆشی و به چی نيکه رانی؟**

- کورده که بۆ خۆی خاوه نی فشار نييه، ته نها بواړی خۆ پاريزی بۆ ماوه ته وه، ده بيهت چيتر ته ماشای ئه وه نه کا ئه وی تر دوو گای له و زياتر هه يه. ئه که ميلله تين ده بيهت ناگامان له وه زع و خه تريک بيهت که به سه ر سه رمانه وه يه. دلخۆش که ره وه نه ويه که خۆک پروشيک دروست بکه يت تييدا مورتاخ بيهت، ته وک رووداويک يان شتيک له ده ره وه ی خۆماندا روويادات. ره وشنيک دروست بکه يت تييدا سه رکه وتوو بيهت. هه نوو که کورده که ره وشنيکی دوو به ره کی دروست کردوه هه وليز و سلیمانی ليک دا براندروه.

*** مامۆستا تکايه رات ده رباری راپه رين چيه؟**

- من له سالی ۱۹۹۱ زۆر نه خۆش بووم ناگام له چين نه بوو.

*** له نيستاندا چۆن ته ماشای راپه رين ده که بت وه ک رووداويک؟**

- راپه رين، "و شم ماذا" گرنگ ده ره نه غامه کانه.

زۆر سوايس.

سازانی ديما نه: توانا عوسمان- رامبارمه حمود